

Diabetologové začali zachraňovat zrak svých pacientů

14.4.2023 - Ivana Lesková | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Důvod rozšiřování spektra služeb v ambulancích praktiků, gynekologů či diabetologů je shodný: špatná dostupnost péče u specialistů. To vede v praxi k tomu, že pacienti nepodstupují potřebná vyšetření včas a závažné onemocnění kostí nebo očí se u nich odhalí příliš pozdě. Na problémy v obou případech upozornila Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP), která se rozhodla jako první hradit lékařům i výkony, jež obvykle dělají jiní odborníci.

„Loni jsme měli asi 575 tisíc klientů s diabetem, za jejichž léčbu jsme zaplatili rekordních 9,3 miliardy korun. Všichni by měli každý rok podstoupit vyšetření diabetické retinopatie, ale 40 procent z nich loni touto kontrolou neprošlo,“ uvedla mluvčí VZP Viktorie Plívová.

Dva tisíce lidí už osleply

Diabetická retinopatie je vážné nezánnětlivé onemocnění oční sítnice, které může postupně vést k těžkým poruchám zraku až slepotě. V Česku nyní žije asi 100 tisíc lidí s diabetickou retinopatií, přičemž dva tisíce z nich už nevidí. Včasná diagnostika a léčba by jim přitom mohly zrak zachránit. „Vzhledem k situaci jsme se rozhodli podpořit možnost využití speciálních kamer, které s pomocí umělé inteligence rozpoznají počáteční retinopatii, přímo v ordinacích diabetologů. Výkon hradíme lékařům, kteří mají přístroj a také odborné školení,“ řekl náměstek pro zdravotní péči VZP Jan Bodnár. Podotkl, že smlouvu zatím získalo prvních 12 diabetologů, ale desítky dalších už se k tomu chystají.

Novinku prosazovala Česká diabetologická společnost, která se na tom dohodla s oftalmology. Mnozí z nich dosud nemají speciální vybavení, které dokáže odhalit retinopatii v počátečním stadiu. „U nás jsme zkušebně začali vyšetřovat oční pozadí speciálními kamerami před dvěma lety,“ řekl diabetolog Jan Šoupal z Všeobecné fakultní nemocnice a vědecký sekretář České diabetologické společnosti.

Odhalení nemoci zachrání zrak

Protože kamera stojí okolo 600 tisíc a platí se i za služby umělé inteligence, pražská nemocnice si zařízení nejdříve půjčila. „Chtěli jsme zjistit, jak kvalitní budou fotografie a jejich vyhodnocení. Dnes víme, že tento preventivní program má obrovský přínos, protože v zemi žije přes milion diabetiků a jejich počet roste. Diabetologové, kteří odhalují retinopatii v počátečním stadiu, tím pomáhají zachraňovat zrak. Oční lékaři až u 95 procent lidí nemoc úspěšně léčí injekcemi do očí, laserem či operací,“ vysvětlil lékař.

Umělá inteligence může navíc zjistit z fotografie očního pozadí i věkem podmíněnou makulární degeneraci a někdy i podezření na zelený zákal. „Každého s očními potížemi posíláme k oftalmologům. Nebereme jim pacienty, jak se toho bojí oční lékaři na Slovensku. U nás se odborné společnosti dohodly,“ dodal Šoupal.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/diabetologove-zacali-zachranovat-zrak-svych-pacientu>